ч. 106 (13.344). Львів, субота 29. квітня 1933. Pocztowa opłatę zapłacono ryczałtem. Рік LIV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“, Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. перед полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ: Місячно 5·00 зол. Чвертьрічно 15·00 „ Піврічно 30·00 „ Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41. „ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

„Українська Молодь Христові“!

ЗАКЛИК.

За благословенням Високопреосвященних Владик Галицької Провінції приступив Діловий Комітет до організації Свята „Українська Молодь Христові“. Святом тим започатковує Українська Католицька Церква і її вірні Святий Рік, ювилей 1900-ліття установлення Пресвятої Евхаристії, 1900-ліття Христових Мук, животворної Його Смерти і Світлого Воскресення. Високопреосвященні Владики Галицької Провінції запросили спільним пастирським Посланням з дня 1. березня 1933 р. усіх вірних, а перш усього доростаючу надію Української Нації, молодь, до участи у Святі. На це запрошення і на вступні зазиви та приготування Ділового Комітету зголосилися десятки тисячі молоді і їхніх родичів з усіх сторін Галицької Провінції.

Ось у вислідi тих вступних праць та для уможливлення плянового проведення самого Свята Діловий Комітет подає в загальних зарисах до прилюдного відома програму Свята, яка в поданих точках уже дефінітивно обовязує:

Субота, 6-го травня:

Від 5-ої год. вечором посвячення прапорів, молебні і сповідь учасників Свята у всіх церквах Львова.

Неділя, 7-го травня:

В год. 7. рано полева архієрейська Служба Божа зі спільним св. Причастієм на площі Сокола-Батька. Звідти маніфестаційний релігійний похід вулицями Львова, якого завданням буде відвідати чотири церкви: СС. Василіянок при вул. Зибликевича, св. Успення, Спаса і церкву св. Юра. Коло церкви св. Юра заприсяження Української Молоді на вірність Христові і торжественне закінчення Свята.

В год. 4-тій після обіду секційні засідання з рефератами для делеґатів молоді в церкві св. Юра, св. Успення, св. Духа, Спаса і в гімназії СС. Василіянок.

В год. 7.30 вечором Академія у Великому Театрі.

Неділя, 14-го травня.

У кожній парохії Галицької Провінції і всіх земель, де живе український католицький нарід, заприсяження Української Молоді на вірність Христові.

Подрібні інструкції оголошуємо окремо.

У переломовій і повній трагічної поваги хвилі нашого існування заприсягне Українська Молодь свою вірність Христові і так в особливий спосіб віддасть поклін Небесному Цареві. Присягою запалить ентузіязм у своїх серцях та підбадьорить серця старших, втомлені довголітньою боротьбою за краще існування.

Нехай у Святі „Українська Молодь Христові“ обєднаються всі віруючі українці! Нехай створять непоборну стіну для захисту Христової віри в житті Українського Народу, скріплення релігійних і моральних основ його існування і для побідного пройдення його історичної Голгофти!

Від Тебе, Українська Молоде, Твого запалу, солідарности й орґанізованости залежить, чи релігійно-національна маніфестація 6., 7. і 14. травня додасть цілючої сили, такої потрібної нашому Народові. Нехай Твоя присяга, зложена на вірність Христові у 1900-ліття Його Мук, Смерти і Воскресення, буде присягою Твої вічної готовости понести жертву для Бога і Народу!

Українська Молоде, ставай під прапори Христа і з Богом готовсь!

ПОЧЕСНА ПРЕЗИДІЯ ДІЛОВОГО КОМІТЕТУ:

† *Іван*, Епископ-помічник львівський,
† *Григорій*, Епископ-помічник перемиський,
† *Іван*, Епископ-помічник станиславівський.

ДІЛОВИЙ КОМІТЕТ:

В. Кузьмович, голова; *Ю. Алиськевич*, секретар. † *Никита*, Епископ патарський, делеґат Львівського Митрополичого Орд., *о. Р. Любович*, крил. делеґат Станиславівського Епископського Орд., *о. Й. Лучинський*, ігумен ЧСВВ., делеґат Перемиського Епископського Орд., *о. М. Блозовський*, *о. А. Каштанюк*, *Б. Ластовецький*, *Р. Монцібович*, *д-р О. Надраґа*, *о. Я. Перідон*, *Е. Тишинська*, *д-р М. Чубатий*, *о. М. Хмільовський*, *С. Фіґолева*, *д-р К. Яновичівна*.

За океаном.

Українські мистці на виставі в Шикаґо.

Повідомляють нас із Шикаґо, що тамошній Український Комітет подбав за те, щоби в українськім павільоні виставив свої праці наш відомий різьбар О. Архипенко, що має світове імя; далі другий наш мистець Віктор Цимбал, що віддавна здобув собі славу в Арґентині. Одночасно йдуть заходи, щоби стягнути на виставу якнайбільшу скількість експонатів від тих наших паризьких мистців, що придбали собі вже імя у французькім мистецькім світі, а також від артистів з краю та на чужині.

Чужинець про працю проф. Тимошенка.

Книжка проф. Володимира П. Тимошенка, видана Інститутом для дослідів харчів у СРСР., заходом університету в Стенфорді, Каліфорнія, діждалася дуже прихильної оцінки в літературнім додатку ґазети „Ню Йорк Таймс“ з 9. квітня. Рецензент Бернард Остроленк призадумується над твердженням проф. Тимошенка про те, що СРСР. не може бути загрозою на збіжевім ринку світу і приходить до висновку, що книжка проф. Тимошенка повинна мати важні наслідки при укладанні міжнародньої політики продуцентів збіжа в Зл. Державах і повинна бути основно передискутована на конференції, плянованій представниками більших країв, що продукують збіже“. З українського становища рецензія має ту недостачу, що ніодним словечком не згадує про те, хто такий проф. Тимошенко, ні про значіння України в продукції російського збіжа, хоч проф. Тимошенко згадує про область України майже на кожній другій сторінці своєї праці.

Чужинці й українські танці.

У „Вілліям Пенн Гай Скул“ у Філядельфії відбулася 15. III. ц. р. вечірка в честь жінок, зложена з найріжнородніших точок програми. Зібралось на вечірці до 1000 людей. Після рефератів і маленької песи вийшла на сцену п-і А. Спіґел, голова анґл. школи для матерей, яка заповіла український танок отсими словами:

„Тепер будемо мати нагоду побачити щось чаруюче і щось надзвичайно гарне. Це український танок. Вірю, що не всі ви тут присутні мали нагоду його побачити, аж нині перший раз побачите. Признаюся, що коли я вперше побачила ці танки на Українській Салі в 1930 році, куди запросили мене українські жінки з англійської школи, то я була така одушевлена, що в життi такої приємности ще не зазнала. Той танок і ті чудові костюми — вони все стоять мені перед очима і веселять моє серце. Я бажаю, аби ті українці внесли своє мистецтво до наших вищих шкіл як курси і для наших американських дітей. І тим я ще не задоволюсь. Я бажаю поїхати до Европи, де той нарід живе і бачити їх життя та їх традиції, а особливо весілля. Ось ті діти, що зараз виступають на сцену. Вони всі тут роджені. Багато з них ходить до цеї „Гай Скул“. Вони добрі ученики американської школи, але й добрі артисти мистецтва своїх батьків“.

Колиж українські діти вийшли на сцену, оплескам не було кінця. А коли перетанцювали перший танок, то громи оплесків цілих десять мінут не вгавали, аж треба було просити за спокій. Діти перетанцювали 6 танків і за кожним мали таку нагороду.

На останку п-і Ґросс, голова для справ громадянства, подякувала танцюристам за їх труд та хосенну працю і сказала, що вона така захоплена тими танками, що готова кожне із школярок та школярів обцілувати.

Ось так цінять наше мистецтво чужі. А скільки то наших людей не то що не цінять, але ще й шкодять у праці тим, котрі стараються вчити своїх дітей рідного мистецтва!

—o—

Воєнні хмари на Далекому Сході.

МОСКВА, 27. IV. ПАТ. Ситуація на східно-китайській залізниці приймає щораз грізніший характер. Московським заграничним кореспондентам розіслано комунікат, що на основі міродатних інформацій з Хабаровська керівництво інтересів манджурської сторони на східно-китайській залізниці поручено ґенеральному консулеви Японії в Харбіні. Самовільна перерва комунікації між залізницями забайкальською та сх.-китайською сталася за його вказівками. На основі тих самих джерел. яп. кола в Манджурії уложили і предложили до затвердження штабові квантунської армії цілий плян ділання на сх.-китайській залізниці, що має на меті знехтувати права радянського уряду, щоби геть викинути більшовиків із сх.-китайської залізниці й захопити її у свої руки, передаючи її вібн то манджурській державі.

Китайські урядові кола думають, що японсько-китайський конфлікт доведе неминучо до війни, на що вказує факт, що обі сторони концентрують вздовж границі великі військові сили. Радянський уряд розпоряджає тут уже 300 літаками. Дальші транспорти військ і муніції йдуть приспішеним темпом.

—o—

Повстання в Туркестані.

На основі інформацій з японських джерел магометанські повстанці в китайському Туркестані опанували столицю провінції Тіґуа. В місті розігралися завзяті бої, причому згинуло кількасот осіб із цивільного населення. Місто перемінилося в купу звалищ, вогонь гармат і скорострілів знищив цілі дільниці. Цілий уряд провінції з ґенералом Кінґу-еном дістався в руки повстанців, які займають дальші сторони краю.

—o—

Речинець господарської конференції.

Із Вашинґтону повідомляють, що на конференції Рузвельта, Мекдональда й Еріота 26. ц. м. рішено, що світова господарська конференція в Льондоні розпічнеться 12. червня ц. р. Орґанізаційний комітет, що пробуває в Льондоні, вишле запрошення з дефінітивною програмою, яку устійнять учасники вашинґтонської конференції.

Жиди виключені зі шкіл.

На засіданні німецького кабінету 26. ц. м. під проводом канц. Гітлера принято новий шкільний закон, який встановляє м. і. нумерус клявзус проти жидів у середніх і вищих школах. Ця постанова виключує зовсім зі шкіл жидів, які імігрували до Німеччини зі сходу після 1. серпня 1914 р.

Ліквідація комуністичної централі.

Ґенеральний репрезентант німецько-радянського нафтового т-ва „Дероп“, Шантоп, застрілився, коли наслідком переведеної ревізії поліція хотіла його арештувати. Стверджено, що фірма „Дероп“ була комуністичною централею, якої службовці займалися комуністичною пропагандою в Німеччині та за границею. Будинок фірми сконфісковано й передано до вжитку поліції.

—o—

Спалили міліярд кґ. кави.

З Ріо де Джанейро повідомляють, що Бразилія спалила досі 1 міліярд 855.524.000 фунтів кави, щоби піддержати ціну того продукту. Знищені запаси вистарчили би менше-більше по одному фунтові на кожного мешканця земської кулі. Тому, що цьогорічний збір кави заповідається дуже добре, в найближчому кварталі спалять ще 9.400.000 мішків кави.

По широкому світі.

— В копальні Сухій біля Моравської Острави перебуває ще 130 вуглекопів, що відмовляють повороту на поверхню, доки не будуть приняті їхні домагання.

— У Варшаві відбудеться в найближчому часі господарський сойм задля обговорення актуальних господарських справ.

— З наказу пруського міністерства освіти звільнено з посад кількадесять університетських професорів і доцентів жидівського походження.

— В Ірляндії застрайкувало 10.000 вчителів середніх шкіл на знак протесту проти обнижки платень.

Серед наших „русских“.

ЗБОРИ СТАВРОПІГІЇ.

В мин. неділю відбулися у Львові річні загальні збори членів Ставропигійського Інституту, попереджені молебнем у церкві Успенія Пресв. Богородиці. Головною точкою програми були вибори членів Виділу і його голови (сеніора), яким став знову радник Антін Ґулла. Склад Виділу: Олексій Сивуляк і д-р Юліян Заяц — заступники; С. Білинкевич, Я. Вербицький, О. Ґудз, д-р В. Копистянський, Г. Малець, А. Павенцький, І. Сметанський, І. Сосенко, М. Цебринський, д-р Г. Чемерис, А. Кенс, В. Темех. Контрольна Комісія: О. Денисюк, Е. Пернаровський, С. Сколоздра.

Т-ВО „РУССКІЙ СОКОЛ“.

Після оснування у Львові товариства „Русскій Сокол“, яке вже почало свою працю, ведучи ґімнастичні вправи для членів мущин і жінок, основано недавно товариства з тою самою назвою у Станиславові і в Галичі. Діяльність цих двох товариств досі нічим не зазначилася.

ПАМЯТНИК „НЕЗНАНОМУ ТАЛЕРГОФЦЕВІ“.

Перед кількома роками влаштували були наші „русскі“ великий зїзд б. талергофців у Львові, що закінчився походом на Личаківський цвинтар, де на символічній „могилі талергофця“ закопано деревляний хрест, густо обвішаний вінками з трибарвними російськими лентами. (Місце під могилу дарувала львівська міська рада заходами комісаря „Н. Д.“ п. М. Бачинського). В цьому році має відбутися знову такий „зїзд талергофців“ у Львові, завершений посвяченням памятника на згаданій могилі. Одначе жертви на той памятник, як видно з виказів у „Русск-ім Голосі“, напливають доволі скупо.

ДРІБНІ ВІСТИ.

Першу читальню ім. М. Качковського основано недавно на Холмщині в місті **Тарногороді**, пов. Білгорай. Москвофіли надіються, що слідом за Тарногородом підуть і інші місцевости на півн.-західних землях.

Повітові зїзди „Русской Сел. Орґанізації“ відбулися в останньому часі в **Сяноці** і **Самборі**. Також зїзди підготовляються і в кількох інших повітах.

Бурса ім. Адама Літинського в Перемишлі оголосила конкурс на прийняття 15 учеників, починаючи з шкільним роком 1933/34.

Як виходить з дописів і заміток „Русск-ого Голосу“, москвофіли ведуть тепер дуже оживлену акцію **на Лемківщині**, спрямовану всім своїм вістрям проти українського національного табору.

Дещо про т. зв. „єдиний фронт між соціялістами та комуністами“.

Від Редакції: У звязку з подіями в Німеччині звернувся був Московський Комінтерн до другого соціялістичного Інтернаціоналу з пропозиціями співпраці у боротьбі з „фашизмом“. Про ці справи ми свого часу писали. На маргінесі наших статтей написав один видатний український соціял-демократичний діяч на еміграції поважчі рядки, в яких вияснює відношення членів ІІ-го Інтернаціоналу до московських пропозицій. Цим вияснениям даємо льояльно місце в нашому щоденнику. Цю статтю дістали ми перед Великоднем, але з технічних причин не могли її вчасніше опублікувати.

I.

Це безперечний факт, що реакція ходить не тільки правими, але й лівими дверима. Історія італійського фашизму свідчить, що Мусоліні не прийшов би до влади, колиб в Італії не було розбиття сил робітництва, що було поділене на два ворожі табори соціялістичний і комуністичний. Так само на Угорщині диктатура комуністів 1919 року відчинила двері шляхоцькій реакції. Найближчий до нас часом приклад упадку демократії в Німеччині, де демократичний режім, що спирався на коаліції соціял-демократії з католицьким центром та іншими дрібними партіями, завалився під ударами двох диктаторських близнюків — комунізму зліва та фашизму з права. Для Комінтерну, що є по суті й фактичним знаряддям московської національної політики, соціялістичні партії все були й є „головним ворогом“. Найвизначніший сучасний соціялістичний теоретик Карло Кавтський, учитель двох поколінь інтернаціональної соціял-демократії, писав у лютім 1933 р. у віденськім соц.-дем. „Кампфі“:

„Найголовніше завдання, яке собі ставлять комуністи всіх країн, це знищити не капіталізм, а **демократію**. Своєю політикою вони стали всюди спільниками реакції. Капіталісти вже не бояться Совітської Росії, вони їй помагають“.

Що комуністи легковажно граються з огнем, доказали виразно події в Німеччині. Щеж зовсім недавно відкривала перше засідання передостаннього німецького парляменту, як найстарша віком, комуністка Кляра Цеткін і заповідала в недалекій будучности „диктатуру пролетаріяту“ в німецькій державі. Перед півроку в Берліні відбувся політичний страйк проти кабінету фон Папена, і в цім страйку брали участь комуністи та прихильники Гітлера, утворивши спільні

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 29. КВІТНЯ 1933.

НАЗАР ГНАТЮК. 3)

ЧЕСЬКА ПОВІСТЬ ПРО ПІДКАРПАТТЯ.

(Ivan Olbracht: NIKOLA SUHAJ LOUPEZNIK. Roman Spinx B. Janda v Praze. 1933. Стор. 288. Ціна 39 чк.)

(Докінчення).

Навмисне роблю такий довгий виняток з повісти. Критик Рутте має правду. Ольбрахтова повість це кольоніяльна повість. Такі речі не діються вже в Чехах і недавно діялися на Підкарпатті, зате ще діються десь в Африці чи Полінезії. Та не скоро ще наші люди по всіх наших землях будуть братись до модерної орґанізації свого життя, до використовування торговлі та освіти такими, як вони є в модерній суспільній дійсности. Не хочемо вірити Ольбрахтові, що на Підкарпатті „Микола Шугай обернувся в казку. В казку про бій за свободу. Бо був приятелем гноблених, а ворогом панів, а якби жив, не було би на світі тільки біди. Ех! Колиб і вони могли від багатих брати, а бідним давати. Колиб і вони могли мстити людську кривду!“

Ех, скаже читач з автором: „Нема напевно нічого самозрозумілішого, як те, що якимсь ударом сокири в лісі, хочби й до голови найвідповідальнішої, не зупинить ані струмка води в Колочаві, ані лету хмар між обома берегами гірських хребтів, а дні зі сумішкою своїх подій підуть світом далі“. Не тільки на адресу колочавських громадян хотілось би це сказати, але й декому, хто вважає себе і за відповідальнішого.

Хіба мало ми вже тих найвідповідальніших голов били, мало наш народ революцій наробив, а результат? Всі наші революції досі проходили у стилі індіянських революцій, і тільки те, що ми таки в Европі, не зустріла нас ще доля індіянів. З таким самим захопленням читають в Европі повісті Мая про хоробрих, чесних, лицарських індіян, як тепер у Празі про Шугая, як колись і ще тепер у нас про запорожців, гайдамаків, повстанців. І добились і одні і другі майже того самого.

Бо арґументом у світі нині є не сокира і не мораль: тільки міць, сила. Тільки той, хто в якомусь краю має не тільки „симпатії“ населення, але і його орґанізацію, не тільки „Просвіти“ чи видавництва, але крамниці, і шинки, і маґістрати, і землю, тільки той має всім зрозумілий арґумент про свою волю. Не індіянські методи відходу в гори та ліси беруть верх, але японські до міст, до цивілізації. Не Шугаї, не Крушельницькі, але Баті, Форди, наші Симиренки та Чикаленки...

Сама повість своєю структурою цікава ще чимсь іншим. Тут нема зперсоніфікованих ідей і надуманих, тенденційних прямолінійних „характерів“. Не в граніт закована ріка, тільки дика Колочавка. Справжнє життя перед вами, картина за картиною. Це не видумка а тільки шматки життя, диференціял часу та простору. Людина діє тут тільки в безконечно малім інтервалі отого часу та на невеличкому просторі і тільки тоді, коли поставлена моментально перед неминучістю. Інакше життя несе на своїх хвилях і отих жандармів, що полюють за Шугаєм і того Шугая, що полює за жидами, мститься чи йде до жінки. І не авторова це сповідь. Поет творить образ, йому байдуже до Шугая справжнього, за яким гонились жандарми, суди. Йому іде про образ людини, одної людини, що боролась, хоч і по дурному. З епізодів, як математик з точок, творить він криву життя цієї людини, людини, що у щасливіших, вільних народів булаб напевно не розбійником, але чимсь іншим.

Шугай це тип діяльної людини, яку викидає некультурний нарід. Це Дніпрові пороги перед технікою. Об них розбивається усе і вони нічого не дають тому народові, в якого території істнують, тільки хіба „прикрашують“ природу. Дивіться, мовляв, яка у нас романтика! Цей Шугай не має у собі нічогісенько. Тільки чеснота всіх людей навіть на найнижчому ступені культури прикрашує цей природний феномен: погорда до зради. Шугай щиро кохає свою жінку і через цю любов не тікає ані за кордон, ані до Америки. А його жінка? Вона нібито вже кохається з одним жандармом, якому цю гру наказав начальник. І думаєте: „Чи після того всього, що між ними було, можливе, щоб вона ще досі любила бандита? Чи то були темні підземні сили цих гір, що її присилували, щоб ішла проти чужинців“... Її зносини з жандармом це, як добре каже Шальда, тільки „жіноча хитрість, підшита підступом невольниці, що обороняється“.

Нема в цьому романі типів до наслідування, ніхто не вістить нових шляхів, чи нових думок. Навпаки є тут щось як похоронний спів чомусь, що вже віджило, що хочемо вірити, не встане більше. Є в Шугаєві щось дон-кіхотського. „Микола Шугай“ це осиковий кіл на гробі українського вовкулацтва, встромлений чужинцем, щоб вовкулак більше не встав.

страйкові комітети. 1931 року фашисти й комуністи солідарно піддержували в Прусії плебісцит (Volksentscheid) на розпущення сойму. Тільки одні писали, що то „національний“ плебісцит, другі, що „червоний“...

Здавалось би, що події в Німеччині дечого навчать і західно-европейських комуністів та їхніх московських протекторів. Соціялістичні партії перебувають у гострій боротьбі за удержання політичної демократії, яку вони вважають за першу основу нормального розвитку робітничої кляси. Бажаючи параліжувати розкладову діяльність Комінтерну, секретар соціялістичного Інтернаціоналу Фридрих Адлер звернувся до комуністів, щоби вони перестали шпурляти абсурдні слова про „соціял-фашистів“, „соціял-зрадників“, і щоби зрозуміли, що диктатура фашистів несе згубу соціялістичній ідеї й організації на довгі роки. На це московський „червоний папа“ Сталін зареагував тим способом, що в день виборів до німецького парляменту „дозволив“ комуністичним партіям вести переговори про „единий фронт“ із соціялістами, але на умовинах, диктованих з Москви. Умовини абсурдні і свідчать про те, що Москва найбільше боїться будьякого „единого фронту“ з соціялістичними партіями, бо це був би кінець її брехні про „соціял-фашизм“ і про „головного ворога пролетаріяту“ — соціялістів. З другого боку Москва, взявши участь в единому фронті **оборони демократії** проти фашизму на Заході, не могла би викрутитись від проблеми демократії на території СРСР, яку то проблему Соціялістичний Інтернаціонал уже нераз ставив на своїх конгресах. Комінтерн вимагає, як передумову „единого фронту“, щоби соціялісти повиходили з правительств (тепер соціялісти стоять при владі в Данії, в Швеції та в Чехословаччині) і щоб ішли разом із комуністами на ґенеральні страйки, демонстрації та вуличні повстання.

Своєю відповіддю московський Інтернаціонал відкрив ще раз перед світом своє справжнє обличчя, **як сила реакційна,** бо тільки провокатор може радити „революційні повстання“ при арсеті фашистівської реакції. За вказівками з Москви почали звертатися комуністичні партії різних країн до соціялістичних партій з фальшивими пропозиціями „единого фронту“.

Справа „единого фронту“ була обговорена на засіданні Екзекутиви Соц. Інтернаціоналу в Цюриху 18. і 19. березня ц. р. Екзекутива сконстатувала у своїй резолюції, що Комінтерн „раніше ніж могло дійти до переговорів узагалі, почав, згідно зі своєю давно відомою методою, фіксувати умови і формулувати лайки на соціялістичні партії“. З огляду на цю тактику Комінтерну Соц. Інтернаціонал радить рішучо соц. партіям **здержатись від всяких переговорів** з комуністичними партіями. (Див. „Internationale Information“ з 27. березня 1933 р.). Ще до цієї постанови деякі соціялістичні партії післали відповідь на комуністичні пропозиції. Так, Центральний Комітет швайцарської соц.-дем. партії 11. березня ухвалив, що швайцарські комуністи їхніми 12 тисячами голосами на виборах до парляменту супроти 248.000 соц.-демократичних голосів не мають права ставити умовини единого фронту соц.-дем. партії. Швайцарські соц.-демократи питаються у швайцарської комуністичної партії:

„Якщо ви хочете единого фронту, то чи готові ви до того, щоби заключити перемиря, або скласти пакт про ненапад так, як Совітська Росія склала навіть із капіталістичними державами?...

„Чи ви готові до того, щоби згідно з принціпами пролетарської демократії підлягати волі більшости... і підпорядкувати ваші особливі домагання потребі пролетарської солідарности“?

Соціялістичні партії в Чехословаччині — чехи й німці — теж дали свою відповідь на комуністичні пропозиції единого фронту. Так, чеська соц.-дем. партія в листі з 24. березня пише до комуністичної партії, що единий фронт з комуністами може здійснитися лише в тім випадку, коли комуністи стануть на плятформу **демократії,** бо, „нині кожному робітникові ясно, що тільки демократія є тим ґрунтом, на якім можна вести успішний бій проти фашизму“.

Без сумніву, комуністи мусіли б зрадити самі себе, колиб закинули ідею диктатури і перейшли на демократичну плятформу. Чеські комуністи вже дали свою відповідь у цій справі цілком ясно й виразно: **„Ні, на цю пропозицію ми не підемо“,** пишуть команданти чеських комуністів Запотоцький і Готтвальд. Відповідь і не могла бути іншою. Москва не дозволить.

П. С.

(Докінчення буде.)

Вибір президента 8. травня.

Президент Мосціцький підписав 26. ц. м. декрет про скликання національного збору задля нового вибору президента республики. Національний збір відбудеться 8. травня цього року у Варшаві.

Національний збір складається з 444 послів і 111 сенаторів. Клюб ББ у соймі та сенаті творить більшість (245 + 75), вимагану для вибору президента. Навіть якби опозиційні партії здержалися від участи у зборі, самі члени проурядової партії можуть згідно з обовязуючим реґуляміном перевести вибір.

—o—

Жертви землетрусу на Косі.

АТЕНИ, 27. IV. ПАТ. На основі депеш із Родосу, число жертв землетрусу на острові Кос досягає 200 вбитих і 600 ранених. Стара дільниця міста зовсім знищена. Грецький Червоний Хрест прислав управі італійського Червоного Хреста 100.000 драхм для жертв землетрусу.

Резолюції Загального Зїзду „Рідної Школи“ у Львові

з дня 24. квітня 1933 р.

I. У шкільних виховних справах.

1) У справах шкільних і виховних загального характеру, як також щодо подрібних домагань у справах організації державного і приватного шкільництва всіх родів і ступнів, а зокрема шкільних плянів, підручників і цілої виховної системи, поновлює Зїзд всеціло домагання попереднього Загального Зїзду „Р. Ш.“ з 16. травня 1932 р.

2) Загальний Зїзд стверджує, що українські маси з запалом величезної енергії і діймаючих жертв зазначили шляхом шкільного плебісциту, переведеного в 1932 р. свою незломну волю за українською школою і взиває всі верстви народу в інтересі ясної будучности української нації боротися дальше непохитно аж до повної перемоги за українське національне шкільництво.

3) Загальний Зїзд протестує проти великих зловживань і надужить, поповнених у часі шкільного плебісциту з метою унеможливити українським батькам висловити свобідно в законний спосіб домагання за українською школою і домагається припинення всіх спроб, роблених ким би то не було, для знівечення заходів українських батьків за українською школою та потягнення винних до відповідальности.

4) Загальний Зїзд протестує проти безправного переміновання українських шкіл на польські та утраквістичні, проти безпідставного звільнювання зі служби українських учителів та переношування на неукраїнські області, а зокрема проти відмови права навчання учителям в українських приватних школах під покришкою неправ(ильного) виконання їм льояльности або і без того, та проти тенденційної і безпідставної оцінки ужиточности будинків українських приватних шкіл, бо подібні практики унеможливлюють ведення приватних шкіл.

5) До часу осягнення українських прилюдних шкіл або створення українських приватних шкіл Загальний Зїзд доручає масово користати з постанов статті 9. закону з 11. березня 1932 р. т. з. та організувати домашне навчання в українській мові й українському дусі, а Головній Управі доручує вести справу домашнього навчання організованим способом.

6) Загальний Зїзд взиває Головну Управу „Р. Ш.“ перевести евіденцію всіх осіб, що їх можна би вжити до домашнього навчання в місцевостях, де нема української школи й доручувати їх батькам дотичних місцевостей.

7) Загальний Зїзд доручає Головній Управі розглянути справу освіти й виховання молоді, що вийшла вже зі шкільного віку (від 15—16 літ) і зорганізувати для того віку молоді позашкільне виховання.

8) Загальний Зїзд закликає українське громадянство сіл і міст розвинути живу акцію над масовим організуванням діточих садків так, аби цього року якнайбільша скількість дітвори могла користати з цих дошкільних заведень.

9) Загальний Зїзд закликає українське громадянство повести широку зорганізовану акцію за піддержанням істнуючих фахових шкіл і заснуванням по виробленому пляні Головної Управи „Р. Ш.“ нових українських фахових шкіл.

10) Загальний Зїзд взиває українських ремісників тих міст, у яких істнують фахово-доповнюючі школи „Р. Ш.“, щоби посилали своїх учнів тільки до цих шкіл і впливали у своїх організаціях на українських учнів, занятих у майстрів інших національностей, щоби й ті учні вписувалися до фахових доповнюючих шкіл „Р. Ш.“.

11) Загальний Зїзд з вдоволенням приймає до відома заведення науки кооперації в школах „Р. Ш.“, вважаючи кооперацію за один з кращих засобів виховання українського молодого покоління на життєздатних громадян.

12) Загальний Зїзд висловлюється за безоглядною централізацією контролі над школами „Р. Ш.“ всіх ступнів у руках Головної Управи „Р. Ш.“ Загальний Зїзд стверджує, що Кружки „Р. Ш.“ *виконують концесію не самостійно, тільки в імені Головної Управи* і тому Загальний Зїзд доручає Головній Управі виготовити на тих засадах внутрішній правильник, якому мають безоглядно підчинюватися всі Кружки і школи „Р. Ш.“.

13) З огляду на те, що в ювилейному році не відбувся плянований педагогічний конгрес, зорганізує його Головна Управа до кінця 1933 р. з метою викристалізувати виховні ідеали українського народу і намітити шляхи, тактику й засоби шкільної та виховної праці.

14) Уважаючи „Рідну Школу“ за верховну провідну установу для українського шкільництва на західно-українських землях, Загальний Зїзд апелює до всіх інших концесіонарів українських приватних шкіл і виховних заведень, щоби в шкільній політиці якнайтісніше співпрацювали з Головною Управою „Рідної Школи“.

15) Головна Управа введе негайно в життя нечинну від двох літ Шкільну комісію, яка під теперішню хвилину має дуже велике завдання, передовсім управильнити відносини по наших школах.

16) Загальний Зїзд домагається, щоби шкільна влада дозволила учителям-заточенцям української народности повернути на рідну землю і тут виконувати вчительську службу.

II. В організаційних справах.

17) Загальний Зїзд стверджує з відрадою зріст запікавлення українських мас на західно-українських землях виховно-шкільними справами, яке виявилося наглядно у зрості числа рідношкільних організацій і числа членів.

Одночасно Загальний Зїзд закликає усіх, кому дорога будучність народу, до ще витреваліщої та послідовнішої праці в рідношкільній ділянці.

18) Загальний Зїзд звертається з горячим покликом до всіх українських організацій, товариств, установ і поодиноких фізичних та правних осіб піддержати матеріяльно „Рідну Школу“ якнайщедріше чи то шляхом членства, датків від оборотів, касових надвижок чи постійних підмог.

Зокрема звертається Загальний Зїзд з горячим покликом до всіх українських сільських і міських установ та громадян, щоби від своїх улаштувань віддавали для „Рідної Школи“ безумовно щонайменше 10 прц. від касового доходу, а крім того, щоби бодай раз у рік уладили одну імпрезу (театральну виставу, концерт, фестин і т. п.) з призначенням доходу виключно „Рідній Школі“, особливо беручи під увагу літні місяці, коли то „Р. Ш.“ тратить один зі своїх поважних доходів — шкільні оплати і звичайно наслідком касових труднощів не може вповні вивязатися зі своїх зобовязань супроти рідношкільного вчительства.

19) Загальний Зїзд закликає всі рідношкільні організації і ціле українське громадянство не тільки пропагувати, але й у повній основі перевести в усіх місцевостях організацію т. зв. „поголовного сотикового фонду“, який поза всіми іншими датками доповнював би фонди „Рідної Школи“.

20) Загальний Зїзд витає з вдоволенням заснування при „Рідній Школі“ „Порадні для вибору звання“ і закликає українське громадянство підтримати цю нову установу морально й матеріяльно.

21) Головна Управа зладить правильник правно-службових відносин для учителів і службовиків „Р. Ш.“ в порозумінні з їхніми представниками й установить правильник діловодства для канцелярії Головної Управи „Р. Ш.“.

22) Загальний Зїзд взиває Головну Управу виступити з усією рішучістю проти таких одиниць зпоміж учительства чи службовиків, яких поведення чи вчинки не відповідали б гідности й високому завданню рідношкільного вчителя чи службовика, а при прийманні нових учительських сил чи службовиків керуватися крім фахових кваліфікацій також їхньою попередньою громадянською працею.

23) Загальний Зїзд одобрює зарядження Головної Управи у справі освідомлювання про шкідливість алькоголю й тютюну та взиває всі рідношкільні установи це освідомлювання серед молоді і членів „Р. Ш." поширювати і вокрема пропагувати клич: „Замість на алькоголь і тютюн — гроші на „Рідну Школу".

24) Заг. Зїзд взиває всі рідношкільні установи і членів „Р. Ш." *передплачувати ілюстрований місячник „Рідну Школу"* та масово його поширювати.

25) Загальний Зїзд витає змагання кооперативи „Рідна Школа" роздобути нові джерела приходу на удержання шкіл та виховних заведень „Р. Ш." і взиває всі рідношкільні установи, Кооперативні Союзи та всі торговельні підприємства домагатися товарів (у першу чергу шкільних і канцелярійних приборів), які доставляє *гуртівня кооперативи „Рідна Школа"*. При цій нагоді Зїзд складає подяку Центросоюзові, що зі зрозумінням і великою прихильністю поставився до потреб „Рідної Школи".

26) Заг. Зїзд звертає увагу українського громадянства на *книгарню „Рідної Школи" у Львові, вул. Сикстуська ч. 20.* та закликає там полагоджувати свої покупки, бо дохід книгарні йде на удержання українських приватних шкіл „Р. Ш.".

28) Загальний Зїзд стверджує, що до поширення ідеї „Рідної Школи" причинилося у великій мірі наше ідейне студентство своєю безінтересовною творчою працею і взиває його продовжувати свою діяльність у напрямі організації Кружків і Союзів „Рідної Школи", дошкільного й позашкільного виховання та домашнього навчання.

28) Всім жертводавцям зза океану — зі Злучених Держав Америки й Канади — за жертви у висоті 74.246 зол., вложені в ювилейному 1931-32 р. на „Рідну Школу", висказує Загальний Зїзд горячу подяку.

(Докінчення буде.)

З життя наших установ.

Ювилейні Загальні Збори Т-ва Взаїмних Обезпечень „Дністер".

В четвер, 27. квітня ц. р. відбулися в салі „Сокола" (будинок „Дністра") ювилейні (з нагоди 40-ліття істнування Т-ва) Загальні Збори Т-ва Взаїмних Обезпечень „Дністер". В год. 10.30 ранку відкрив ці збори голова Надзірної Ради надрадн. **Р. Сосновський** і передав їх провід у руки члена основника Т-ва і довголітнього директора цієї установи **д-ра Степана Федака**.

Д-р Степан Федак, перебираючи провід, виголосив коротку промову, в якій звернув увагу присутних на найсвітліші моменти з життя Т-ва, як також на хвилини труднощів і проби в його праці та істнуванні. Він покликав на секретаря зборів **д-ра Івана Гижу**, а на скрутаторів пп. **Калитяка і Созанського.** Потім приступив до першої точки, а саме, зарядив відчитання протоколу з останніх Загальних Зборів. Та до відчитання протоколу не дійшло, бо на внесок сен. **д-ра І. Макуха** збори зрезигнували з його відчитування передовсім тому, що цей протокол зложений у виді нотаріяльного акту. Отже все одно ніяких поправок ні евентуальних доповнень внести до нього неможливо.

З черги прийшов до слова **през. д-р Кость Левицький**, що виголосив обширний і змістовний реферат про сорокалітню працю „Дністра". Зміст цього реферату такий:

Як постійний член Надзірної Ради „Дністра" від його заснования аж по нинішній день, д-р К. Левицький спинився на початку на тих пересудах, з якими мусіли боротися основники „Дністра": Василь Нагірний, д-р Степан Федак, д-р Дамян Савчак і Теофіль Бережницький, заки вдалося їм зібрати основний фонд у кваті 50.000 австрійських золотих, а відтак підшукати першого завідуючого директора д-ра Ярослава Кулачковського. Далі він представив світлий розвій „Дністра" за 25 літ (1893/1917), коли то фонди Т-ва дійшли до суми 8,526.000 австр. корон, а своїм членам виплатило Т-во понад 29 міл. корон відшкодування. У пізніших 15-ти роках (1918/1933) перейшло Т-во важкі часи наслідком обезцінення гроша, як також оборони стану посідання обезпечень супроти наступу П. З. У. В., так, що по всяких стараннях і довгих та затяжних переговорах остала при нашому „Дністрі" тільки можливість 1/3 частини наших обезпечень. Але всетаки наше Т-во „Дністер" задержало здорові основи свого розвитку, бо до кінця сорокового року свого істнування воно виплатило шкід на суму понад 26 міліонів золотих і вдержало фонди Т-ва у висоті: 1,391.480 золотих.

Великою заслугою „Дністра" є те, що він підніс довіря у власні сили українського народу та добув добре імя для цієї поважної установи як у краю так і за кордоном.

Круг ділання Т-ва Вз. Обезпечень простягається тепер тільки на територію б. Галичини. Дозволу на поширення діяльности на інші українські землі під Польщею мимо довголітних старань досі не вдалось добути.

Важних поліс було в 1932 році 122.582 на 102.610 з 1931 року, значить цей стан збільшився на 19.972 поліс. Поширило Т-во круг своєї діяльности на 131 нових громад, це є з 2.903 у 1931 році на 3.034 у 1932 році.

Необезпечених у „Дністрі", т. зн. таких, які мають свої будинки в цілости обезпечені в П. З. У. В. є ще около **800 тисяч українських господарств.** Акція приєднування нових обезпечень іде дальше.

На 1933 р. є намічена до приєднання менше-більше та сама кількість нових обезпечень, яку осягнено в 1932 році.

Звіт з діяльности Дирекції та Надзірної Ради за звітовий рік виголосив головний директор „Дністра" **п. Ярослав Колтунюк.** Свій звіт почав він цікавим вступом із старогрецької мітольогії. Наведеним мітом про карну працю Сизифа у Тартарі старався зілюструвати повоєнну працю в Т-ві Взаїмних Обезпечень „Дністер". Це порівнання зробило на слухачів помітне вражіння та переконало їх до тої міри, що вони постановили глибоко в своїх серцях потроїти працю над поширенням діяльности „Дністра". Щоби доказати, що така праця серед нашого народу не повинна бути Сизифовою, але навпаки при збірних зусиллях мусять бути успішною та переможною над обставинами.

Звіт Ревізійної Комісії зложив **д-р Ю. Савчак** і поставив від комісії внесок на уділення абсолюторії уступаючій Управі та Надз. Раді.

Над звітом відкрив провідник Зборів дискусію, в якій забирали слово **сен. д-р І. Макух** і **пос. Гр. Тершаковець.** Оба промовці дали глибокий вислів вірі, що Т-во „Дністер" поверне до передвоєнної світлости, якщо вагу його праці зрозуміє загал українського громадянства та якщо масово його підтримає. Цей звітовий рік треба вважати по війні переломовим у розвитку „Дністра". Бож Т-во вийшло в ньому не **тільки без дефіциту, але навпаки, у відділі обезпечення від вломy виказало надвишку. Оба промовці дякували управі за величезну працю, вложену в ведення установи у теперішних важких і скомплікованих для неї часах.**

На внесення п. Калитяка дискусію замкнули і піддали під голосування внесок Контр. Комісії на уділення абсолюторії Управі й Надз. Раді. Абсолюторію присутні делегати ухвалили однодушно.

З черги Збори приділили надвишку в відділі обезпечення від вломy до запасного фонду цього відділу.

Зміну статуту реферував **дир. Яр. Колтунюк.** Усі запроектовані зміни Збори ухвалили **теж** однодушно. Крім того ухвалили **повновласть** для Надзірної Ради поробити стилістичні **зміни** в статуті, якщо цього вимагалиб органи державної влади перед затвердженням статутових **змін.**

Після того Збори занялися вибором **нових** членів Надз. Ради. Ця точка зробила на нас помітне враження прецизністю свого виконання **та** великанським зіграннам усіх присутних **членів** Загального Збору. Всі учасники, управнені до голосування, дістали спис намічених членів Надзірної Ради на карточках червонавого кольору, переглянули їх докладно і спокійно та здисципліновано і в поважному, гідному настрою чекали своєї черги, щоби підійти до окремої, прекрасної, повної демократичної традиції урни та кинути туди свою карточку. Голосування відбувалося карточками, але воно було явне. Що значить гармонія та розуміння ваги хвилі. До **Надзірної Ради** вибрані на три роки:

1) інж. Павло Дурбак (Львів); 2) о. крил. д-р Василь Левицький (Перемишль); 3) през. д-р Кость Левицький (Львів); 4) о. крил. Роман Лободич (Станиславів); 5) пос. Остап Луцький (Львів); 6) пос. д-р Л. Макарушка (Львів); 7) сен. д-р І. Макух (Товмач); 8) о. крил. Ол. Пісецький (Львів), 9) през. Роман Сосновський (Львів), 10) М. Стефанівський (Львів), 11) пос. Гр. Тершаковець (Кліцко); 12) д-р Степан Федак (Львів). **Заступниками членів Надз. Ради вибрані: 1) о. Ст. Онишкевич (Купновичі), 2) інж. Ол. Пежанський (Львів), 3) надр. Ю. Федусевич (Львів).**

Після вибору Надзірної Ради Збори уноружували на внесок дир. **Филиповича** однодушною ухвалою висоту дієт та коштів дороги для членів Надз. Ради і ремунерацій за контрольні функції членів Контр. Комісії.

Куліси Народнього Дому зраджують свої тайни.

Третя розправа проти Бачинського і його господарки.

Два дальші дні розправи Бачинський-Липецький, що відбулася 25. і 26. ц. м. й оберталася довкола господарки в Нар. Домі, були багаті в сенсаційні моменти і кинули в понуру пітьму тої господарки стільки світла, як ніодин досі день процесу. Свідки, яких Бачинський покликав на свою оборону, стали свідками обвинувачення проти нього — і ясно, що положення того „спасителя руского народа" було моментами незавидне.

Гурт свідків був справді цікавий: інж. Опольський, що ремонтував салю Нар. Дому, теп. управитель Н. Дому дир. Слезюк, відомий полк. Бачинський, касієрка Н. Д. Марія Дуркотівна і ще кілька непомітних осіб.

З них найцікавіший був дир. *Слезюк*, права рука Бачинського, що намагався рятувати свого хлібодавця і прикидався незнайком та хлопським фільософом і щойно під загрозою арешту за перекручені зізнання почав співати немилі для пана посла речі. Інж. *Опольський* зізнавав аж двічі — першого і другого дня. М. ін. він признався, що з зароблених на ремонті салі Нар. Дому 300 тис. зол. дав 15 тис. зол. на „руску орґанізацію, бо любить старорусинів за їх прихильність до Польщі", а потім виявилося, що Бачинський видав тих 15 тисяч на свої вибори; крім того Опольський взяв від Бачинського за вироблення якоїсь позички 4.500 зол. Пізніші зізнання Слезюка, вже після того, як йому загрожено арештом, виявили, що ремонт салі коштував Нар. Дім не *300*, а *427 тис. зол.*, тобто близько 150 тис. більше, як було пропоновано в ріжних офертах. Але суд не мав уже часу устійнити, що сталося з тими 127 тис. зол. та чому вони позаписувані ріжно у книгах. Взагалі Слезюк не прислужився Бачинському на розправі ні трохи: мусів теж, хоч-не-хоч, виспівати, як то він відповідно до потреб робив опозицію або більшість Бачинському з членів Нар. Дому, як одних запрошував на зїзди, а других ні, як платив з каси Нар. Дому за потрібних до більшости членів знову до каси вкладки і т. д., словом — станув мимохіть центральною постатю обвинувачення проти Бачинського і за те посол його по головці певно не погладить.

Не менше ревеляційні були зізнання полк. *Бачинського* та *М. Дуркотівної*. Перший їздив з Бачинським тричі до Варшави у тих поїздках, що коштували одна по 1.500 зол., а які мали на меті добути „блага" для „руского народа". В дійсності було так, що оба вони їздили першою клясою і спілінґами до столиці, мешкали в найкращому готелі „Брістоль", де одноденний побут коштував по 100 зол., пили найкращі вина і їли найкращі страви — очевидно на рахунок Нар. Дому. Що Бачинський був щедрим господарем за гроші Нар. Дому, про це посвідчив теж свідок *Третяк*, який їздив з Бач. до Варшави в музейній справі і був на гостині для урядовців міністерства, за яку Бачинський заплатив 700 зол.

Бачинський виказував взагалі велику рухливість. Як зізнала *М. Дуркотівна*, їздив він нпр. до президентової Мосціцької, на зїзд леґіоністів до Вильна, на „свято моря" у Ґдині і за це також казав платити собі великі суми титулом коштів подорожі з каси Нар. Дому. Касою тією диспонував зрештою Бачинський, як своїм портфелем і М. Дуркотівна виплачувала з його доручення не тільки сотні зол. його адгерентам та агітаторам (Нароринський 270 зол., Козьоровський 310, Бехметюк 500, Коцюрко 590 і ін.), але *й кошти процесу, що його вело колись „Діло проти Бачинського, платилися теж з каси Нар. Дому.*

Отак ці два дні процесу можна вважати переломовими у розкриванні тайн „царства Михайла Бачинського". Думаємо, що з ходу дальшого процесу загал українського громадянства врешті-решт дістане повний образ тої господарки, яка підірвала одну з найбільших його інституцій, а вслід за тим шкідники будуть покарані так, як на це заслужили.

ПОВІНЬ.

БУЕНОС АЙРЕС, 27. IV. ПАТ. У провінції Ст. Яго дель Естеро лютує катастрофальна повінь. Вода залила 3 міл. гектарів землі.

ЗАСЛУГА НІМЕЧЧИНИ ПЕРЕД ЦІЛИМ СВІТОМ.

БЕРЛІН, 27. IV. ПАТ. Віцеканцлер Папен прийняв члена палати льордів Ньютона. Розмовляв із ним на політичні справи. Папен пригадав Гітлерову заяву про мирові тенденції німецького уряду та сказав, що це заслуга Німеччини перед усім світом, що німецький уряд веде боротьбу проти комунізму. Віцеканцлер виступив з обуренням проти плянів превенційної війни з Німеччиною. Назвав її злочином не лише супроти місії, яку Німеччина сповняє тепер в Европі, а теж супроти західної культури. Німецький уряд поробить усякі старання, щоби виявити джерела та мотиви тієї змови проти світового мира та не уступить перед ніяким зарядженням задля недопущення до здійснення того пляну.

ПЕРЕНОСЯТЬСЯ НА ЛИТВУ.

КЕНІҐСБЕРҐ, 27. IV. ПАТ. Три професори, жидівські лікарі Йоахім, Кучинський та Маєр просили литовський уряд позволити їм поселитися на Литві. Литовська преса повідомляє, що багато лікарів-жидів із Кеніґсберґа хоче покинути місто.

КОМУНІСТІВ НЕ ДОПУСТЯТЬ ДО ВИБОРІВ.

БУЕНОС АЙРЕС, 27. IV. ПАТ. Згідно з постановою влади комуністичної партії не допустять до виборів до бразилійського нац. конгресу. Постанова вказує, що комуністична партія є міжнароднім угрупуванням, яка змагає до недозволених цілей.

—o—

ЯПОНІЯ ЗАКЛЮЧИТЬ МИР ІЗ КИТАЄМ.

Відворот японських військ.

Льондонські часописи повідомляють із Пекіну, що японські війська покинули свої становища на ріці Суан і вийшли поза великий мур. Китайські війська наступають за відступаючими японцями. Сподіються, що китайці займуть Чінь-Ван-Тао та Пеі-Кіао.

Кажуть, що японці збирають свої війська на півночі, бо бояться, щоби більшовицькі війська не вдерлися до Манджурії. З інших джерел повідомляють, що японці уступили, щоби приготовитися до другої офензиви на Пекін і Тієнцін.

„Дейли Експрес" твердить, що Японія небавом заключить мировий трактат із Китаєм, бо передбачує війну з СРСР. Обабіч великого муру творять здемілітаризовану смугу на 190 км.

—o—

УРЯДОВИЙ КОМУНІКАТ ПРО ПОДІЇ В СОКАЛЬЩИНІ.

Польська Аґенція Телеґрафічна повідомляє: У сокальському повіті в місцевості Спасів прийшло було до протижидівських подій, викликаних членами ОУН. Около 10 осіб здемолювало 7 вікон, шильд і ґанок купця Маркуса Ґляйнштайна. Інтервенюючого поліцая Когду напасники обкидали камінням. Поліцай вистрілив раз у повітря, раз до напасників. Ранив напасника Семена Шеремету. Його відвезли до шпиталю в Сокалі.

„Тієїж ночі вибили шиби та здемолювали вікна в жидівських крамницях Маєра Зафта в Лучицях, Хаїма Зільбера в Первятичах, Соломона Зільберта в Короликівцях і Вальдмана та Фіша в Горбкові.

„В звязку з тими подіями поліція перевела слідство та арештувала 27. квітня рано 9 осіб із річевими доказами. Так зліквідовано події".

—o—

НОВИНКИ

— **Футра жіночі і мужеські на замовлення** з власних матеріялів і інші кушнірські роботи виконує Юліян Глушевський, Коперника 16, тел. 54-46. **Ціни низькі;** приймає футра на перехів літом. 2—?

— **Загальні Збори „Народньої Лічниці".** Пригадуємо членам, що Загальні Збори Лічниці відбудуться дня 29. ц. м. в суботу в год. 6. веч. в льокалі Укр. Лік. Т-ва, Чарнецького 26. 1826

— **Конфіската „Діла".** Попереднє (105) число нашого часопису сконфіскувало городське староство за дві інформаційні статті про події в Бережанщині та Золочівщині.

— **Статистика українського населення в Польщі у світлі перепису з 1931 р.** Виклад на цю тему д-ра Кубійовича, доцента краків. університету, відбудеться в неділю, 30. ц. м. в 18-тій год. в залі „Бесіди" вул. Рутовського 22 у Львові, заходом Т-ва наукових викладів ім. Петра Могилка. Вступ за добровільними датками.

— **Нова адреса „Рідної Школи".** Від 1. травня ц. р. Головна Управа „Рідної Школи" у Львові буде міститися при **вул. Словацького ч. 14, ІІІ. поверх.** Там будуть приміщені також: кооператива „Рідна Школа", редакція журналу „Рідна Школа" та Львівський Повітовий Союз Кружків „Рідної Школи". Часописи в краю і за кордоном звелять цю вістку подати до загального відома.

— **Нові українські пресові органи.** В Коломиї появляється з днем 16. ц. м. тижневик „Батьківщина", присвячений політичному, культурно-освітньому та економічно-господарському життю Покуття. Видає газету Видавництво „Батьківщина". В першому числі редакція зазначує, що „Батьківщина" поставила собі за мету поборювати послідовно і безкомпромісово комуносельробівщину, хрунівство та всякі інші форми розбивання національного фронту. — По довгій перерві появилося у Львові знову одно число **„Вперeду"**, центрального органу У. С. Д. П. (рік XII., ч. 1). Редакція, за яку відповідає Порфір Буняк, обіцяє, що „Вперед" виходитиме з цим числом покищо раз у місяць. Частіша поява „Вперeду" залежатиме від того, як поставляться до нього його прихильники.

— **В сьогоднішньому концерті** учениць концертового курсу проф. Л. Мінцера (в салі кіна „Аполльо") виступить м. і. талановита українська пяністка п. **Дарія Колесівна,** яка відіграє фортепяновий концерт Равеля. Крім того в програмі концерти Ґріґа, Чайковського і Прокофієва у виконанні пп. Вайнтрауб, Рап і Ґольдгамер. Партію другого фортепяну гратиме сам проф. Л. Мінцер.

—**Розвязали „Оржел Бяли".** Адміністраційна влада розвязала політичну організацію „Оржел Бяли" тому, що діяльність її була незгідна з новим розпорядком про товариства. „Оржел Бяли" був спершу організацією нелеґальною, хоч ультрапатріотичною, опісля перемінилася в санаційну, а вкінці запанував у ній дух опозиційний супроти теперішніх верховодів.

— **Пляґіят чи припадок?** Автор песи „Фройляйн доктор", що йде від місяця у львівськім театрів, Тепа, сам львовянин, зустрівся останніми днями з обвинуваченням, що його песа — пляґіят. Виявилось, що у Познані ставлять песу на ту саму тему німецького автора Паліса і що є там буцімто зовсім анальоґічні сцени. Деякі органи польської преси, ласі на сензацію, звертають увагу, що навіть заголовок обох пес той самий. Саме та обставина могла би вказувати тільки на припадкову схожість обох пес, коли автори користувались тим самим матеріялом. Важко уявити собі, щоби хтось нині зважився позичати свій твір такої всім доступної мови як німецька, ще й з песи сучасної. У найближчому часі Союз професійних письменників у Львові прирівняє обі песи і висловиться в справі можливости пляґіяту.

— **Вільно курити у львівських трамваях.** Дирекція електричного трамваю у Львові повідомляє, що з днем 26. квітня ц. р. позволено курити тютюн у причіпних трамваєвих возах. Домагається зате від публики, щоби зберігала чистоту і не занечищувала возів недокурками й відпадками.

— **Домагається відшкодування від Каси Хорих.** Цивільний суд у Львові розглядає справу паляча загального шпиталю Манастирського, який домагається від Каси Хорих відшкодування 100.000 зол. Донечці Манастирського, що вродилася в санаторії Каси Хорих у Львові, як кожній новонародженій дитині, запустили до очей дві каплі ляпісового розчину, від якого дитина осліпла. Відбулося вже кілька розправ та справа ще не рішена.

— **Присуд на комуністів.** У львівському суді закінчилася розправа проти трьох комуністів, обвинувачених у поширюванні комуністичних летючок. Обв. Круґа засудили на 4 роки вязниці, Хаю Кестенбавм на 2 роки, а її сестру Салю на 15 місяців.

— **Загострені приписи в справі псів і котів.** З огляду на велике поширення скаженини президія м. Львова наказала: Кімнатні пси вільно виводити на вулицю тільки з каганцями і на припоні. Ланцухові пси мають бути всі привязані. До публичних льокалів не вільно вводити псів. Не вільно теж котів пускати на публичні місця. Псів, не держаних згідно з тими приписами, ловитимуть гицлі і вбивати, а крім того власники будуть карані.

— **Скажені пси у Львові.** На вул. Академічній у Львові появився 26. ц. м. скажений пес, викликуючи серед прохожих великий переполох. Поліцай дігнав його на вул. Хмельовського і застрілив. Іншого скаженого пса застрілив один офіцир під летунською казармою біля Скнилова.

— **Летунська катастрофа.** Біля Скнилова впав польський літак летунського полку з Кракова. Поручник Надвлоцький згинув на місці, сержант Баран ранений.

— **Не благослови на торговиці.** До селянки із Скнилова, що продавала ярину на торговиці біля костела св. Антонія у Львові, приступило двох людців, з яких один представився за сироту, що йде незабаром до шлюбу, й просив благословенства. Добродушна селянка піднесла руки і почала благословити, а тимчасом хитрі злодюги вхопили її кіш з яриною і втікли.

— **Помер зі скарбом.** На дорозі біля села Ґарволін (каліський повіт) найшли трупа 67-літнього Миколи Авнишенка, бувш. російського жандарма, що жив у Польщі на правах азилю. Помер він із голоду та виснаження. На грудях його найшли шкіряний мішочок, у якому було кілька перстенів і брошок із брилянтами та золоті монети. Все те має вартість 11.000 зол.

— **Фальшівник 10-золотівок.** В Надвірній викрито фабрику фальсифікатів 10-золотових монет, якою займався Карло Абцуг, власник відливарні заліза. В часі ревізії в його домі найшли матеріяли до виробу фальшивих монет. Чотири з них пробував пустити в обіг.

— **Маєтки на ліцитації.** З причини платничих трудноoщів дідичів варшавське Кредитове Товариство виставило на ліцитацію 244 фільварки на терені воєвідств люблинського й келецького. З тої самої причини виставлено на ліцитацію кількасот камяниць у Варшаві.

—o—

СПОРТ.

РЕЧИНЦІ РОЗГРИВОК ЗА МИСТЕЦТВО У. С. С. І. РУНДИ.

Субреферат копаного мяча У. С. С. у Львові подає до відома клюбам, що розгривки за мистецтво львівської округи почнуться вже 30. квітня ц. р. і триватимуть до 9. липня. Календарець розгривок виглядає ось-так:

30. квітня: Тризуб — Мета; Комета — Чорноморці; Дніпро — Сокіл IV.

14. травня: Мета — У. Р. С. К.; Дніпро — Чорноморці; Сокіл IV. — Комета; Сокіл (Золочів) — Тризуб.

28. травня: Сокіл IV — Мета; Сокіл (Золочів) — Комета; У. Р. С. К. — Чорноморці; Дніпро — Тризуб.

4. червня: Тризуб — Комета; Мета — Чорноморці; Дніпро — У. Р. С. К.; Сокіл (Золочів) — Сокіл IV.

11. червня: Сокіл (Золочів) — Мета; Сокіл IV — У. Р. С. К.; Чорноморці — Тризуб; Дніпро — Комета.

18. червня: У. Р. С. К. — Комета; Сокіл (Золочів) — Дніпро; Тризуб — Сокіл IV.

25. червня: Сокіл IV. — Чорноморці; Мета — Комета; Тризуб — У. Р. С. К.

2. липня: Сокіл (Золочів) — Чорноморці; Дніпро — Мета.

9. липня: Сокіл (Золочів) — У. Р. С. К.

Крім клюбів, які грали в минулому сезоні за мистецтво, стають іще Сокіл (Золочів) і Комета. Рівночасно пригадуємо клюбам, що клюби, подані на першому місці, є господарями і повинні повідомити противника і колеґію суддів найпізніше три дні наперед про місце і час змагань.

ДУЖАННЯ.

Хід дужань у спортовому цирку при вул. Пелчинській у середу був такий: Урбах поборов у 3 хвилинах Венцка, Валюшевський в 8 хвилинах Вельоха. Ґромов поборов Пошофа та судді не признали його побіди, тому що він підставив був ногу Пошофові. Тому що не хотів далі боротися, його здискваліфікували, а побіду признали Пошофові. Щербінський не розіграв боротьби з Білевичем. Будрос у 9 хвилинах поборов Ґомолю, Кварінні в 23 хвилинах поборов Колера.

НОВА НАША АТЛЕТИЧНА ЗІРКА — БОРИС БІЛЕВИЧ.

У важкоатлетичних змаганнях, що відбуваються під теперішню пору у спортовому цирку у Львові, виступає молодий і надійний наш змагун — Борис Білевич. Незвичайно зручний та інтеліґентний змагун, має Білевич за собою кожний раз публику і стає просто зі своєю силою її „слабою стороною". Білевич родом з Києва, тепер студент університету у Відні, що взявся за атлетику не так з огляду на зарібок, як бажаючи репрезентувати Україну на спортових рінґах, де виступає у жовто-блакитній ленті. В останніх днях цей змагун відвідав низку наших установ у Львові та тішився, що може найтися серед українців і нав'язати з ними звязки. Молодому змагунові бажаємо багато успіхів у репрезентації фізичної справности українського народу.

(о).

Сирий біляне
ЗЕМЕЛЬНОГО БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО С. А. У ЛЬВОВІ.
НА ДЕНЬ: 31. МАРТА 1933 Р.

ЧИННИЙ СТАН:

Каса і суми до диспозиції в Банку Польськім і ПКО.		118.243.53
Заграничні валюти		87.300.25
Цінні папери:		
а) державні позички	23.809.20	
б) заставні листи	77.841.43	
в) акції	62.203.60	163.854.23
Консорціяльні інтереси		32.589.50
Краєві банки	63.564.82	
Заграничні банки	53.357.48	116.922.30
Вексли		6.517.128.89
Рахунки біж. (дебет. сальда)		
а) забезпечені	1.257.189.67	
б) незабезпечені	97.251.56	1.354.441.23
Термінові позички		6.000.—
Дім		474.469.31
Ріжні рахунки		1.941.604.56
Адміністрація, курс. ріжниці і т. п.		71.702.23
Агенції		199.382.66
Довготермінові гіп. позички		237.186.77
Ріжні довготермінового відділу		18.947.98
		11.339.773.44

ДОВЖНИЙ СТАН:

Власні капітали:		
а) акційний	5.000.000.—	
б) резервовий	227.309.65	
в) прочі резерви	8.848.51	
г) амортизаційний	151.460.—	5.387.618.16
Вклади:		
а) термінові	2.072.029.45	
б) а віста	1.416.386.73	3.488.416.18
Біжучі рки: (кред. сальда)		562.399.49
Інкасові зобовязання		2.524.31
Реесконт		974.665.45
Заграничні банки		1.942.38
Ріжні рахунки		355.557.29
Відсотки, провізії й ріжні зиски		103.068.48
Агенції		190.125.49
Заставні листи		237.186.72
Фонд уморення заст. листів		1.990.68
Ріжні довготермінового відділу:		34.278.81
		11.339.773.44

Ґарантії: 78.412.20
Інкасо: 73.360.66

Театри.

Великий Міський Театр.

Пятниця, 28. квітня год. 7.30 веч. „Фройляйн Доктор".

Субота, 29. квітня год. 7.30 веч. премієра „Викрадена наречена" водевіль Г. Збежховського.

Театр Ріжнородностей.

Пятниця, 28. квітня год. 7.30 веч. „Шукаємо здібного вломника".

Субота, 29. квітня год. 7.30 веч. „Шукаємо здібного вломника".

Цирк Станевських, площа Бема, початок вистави в год. 8.15.

Спортовий Цирк, вул. Пелчинська (біля Тенісового Т-ва) виступи міжнародніх змагунів-атлетів. Початок год. 8.15 веч.

Кіна.

АДРІЯ: „В тайгах Сибіри".
АПОЛЬО: „Антін Спелец, добрий стрілець" (Власта Буріян).
АТЛЯНТИК: „Каїн і Артим" (на осн. Горкого).
КАСІНО: „Куртизана" (Грета Гарбо).
КОЛІСЕЙ: „Ескадра засуджених" і ревія „Темперамент на 100 проц.".
КОПЕРНИК: „Ліцитація кохання".
МАРУСЕНЬКА: „Ліцитація кохання".
МІРАЖ: „Пат і Патахон", „Парадна компанія".
ПАЛЯС: „Їх Ексцеленція субект".
ПАН: „Бічна вулиця" та ревія.
ПАСАЖ: „Робін Гуд „Король лісів".
ОАЗА: Нечинне.
СТИЛЕВЕ: „Волоцюга" (Лоренс Тибет) і ревія.
ХИМЕРА: „Аріяна" (Ел. Бергнер).
УТІХА: „Кіноманяк" (Гар. Льойд) і ревія.

Закордонне радіо.

Пятниця, 28. квітня 1933.

Братислава (279,3) 18.05 Концерт, **Бреслява** (325) 21.00 „Дас Кеткен фон Гайльброн" муз. меса Кляйста, **Мілано** (331,4) 21.00 Концерт, **Брно** (341,7) 19.30 „Хованщина" оп. Мусоргського, **Штутгарт** (360,6) 20.00 „Вільний стрілець" оп. Вебера, **Берлін** (419) 20.05 „Дас Гофконцерт" вес. опера Шайнпфлюга, **Рим** (441,2) 16.00 Скрипка, **Прага** (488,6) Музика, **Будапешт** (550,5) 9.15 Орхестра, 18.30 Скандинавські пісні, **Харків** (937,5) 9.00 Балалайки, спів, 10.00 Звуковики, 13.50, 15.10 Концерт, 17.00 Український концерт, 19.00 Концерт із „Березіля", **Париж** (1724,1) 18.05 Віольончеля, 20.45 „Севільський цирульник" оп. Россіні.

Субота, 29. квітня 1933.

Братислава (279,3) 17.00 Фортепян, 18.15 Словацькі пісні, 22.15 Легка музика, **Льондон** (356) 20.40 Трансм. з кор. Академії (промови короля, королеви, кн. Валії та міністрів), **Гельсінгфорс** (368,1) 17.00 Пісні рел., 18.30 „Еліван Сурма" опера, **Ляйпціг** (389,6) 20.15 Вес. вечір, 23.30 Збори молоді, промова Гітлера, **Білгород** (429,7) 16.00 Нар. пісні, 20.00 Опера, **Рим** (441,2) 17.30 Органовий рецітель, 20.45 „Ля Філь ді Тамбур-Майор" оп. Офенбаха, **Беромінстер** (459,4) 20.00 „Орфей" оп. Глюка, **Прага** (488,6) 16.00 Трансм. з „Узмелецк-ої Беседи", **Відень** (518,1) 15.15 Пісні, 19.20 Фортепян, 20.00 Вес. вечір, **Рига** (525) 19.15 „Льогенгрін" оп. Вагнера, **Будапешт** (550,5) 20.45 Оп. музика, **Харків** (937,5) 8.30 Музика для дітей, 9.00 10.00, 15.10, 18.00 Концерт 19.00 Орхестра, солісти, **Москва** (1000) 17.25 „Тоска" оп. Пучінія (Досв. 720 м.), **Париж** (1724,1) 20.45 Пісні швайц. полків у фр. службі.

Львівське радіо.

Пятниця, 28. квітня 1933.

12.10, 15.35, 16.15 Грамофон, 16.00 Жіночі часописи, 16.20 Відчит для матуристів, 18.00 Біольоґія, 16.40 Суспільність і умово хорі, 17.00 Орхестра, 18.25 Легка й танк. музика, 19.00 Весняне кохання наших ловецьких птахів і лови на них, 19.30 „На отвертому морі", 20.00 Муз. балачка, 20.15 Симф. концерт, 22.40 Спорт, 23.00 Танкова музика.

Субота, 29. квітня 1933.

12.10, 16.00 Грамофон, 13.15 Шк. поранок: „Зі Судану до Жирардова", 15.15 Господарський комунікат, 15.40 Для дітей: „Після багато пригод"; 16.20 Відчит для матуристів; 16.40 Серед словацьких письменників; 17.00 Авд. для хорих, орхестра; 17.40 Відчит; 18.00 Свято ліса, Концерт; 18.25 Авд. з нагоди япон. нац. свята; 18.55 Лісова капеля (грамофон); 19.10 Всячина; 20.00 Легка музика, Спорт; 22.05 Шопенівський рецітель; 22.40 Відч. „Гумор Парижа", 23.00 Танк. музика.

БІРЖА.

ГРОШІ.

На львівській неофіціяльній біржі курс доляра в четвер трохи поправився. Тенденція була сильна при більшому попиті. Банк Польський купував доляри по 8 зол., а в приватних оборотах можна було продати долярові банкноти по 8.10—8.12 зол.

Зате курс англійського фунта далі обнизився. Банк Польський платив по 30.50 за готівковий фунт, а 30.65 за каблевий.

ВАРШАВСЬКА БІРЖА.

Голяндія 358.60, Льондон 30.65, Париж 35.10, Прага 26.55, Швайцарія 172.35, Данціг 174.50, Стокгольм 160, Італія 46.50.

Золотий рубель 4.84.50. Девіза на Берлін у міжбанкових оборотах 206.25. Німецька марка (банкноти) в приватних оборотах 202.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ".

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 27. IV. масло —.—, молоко 0.17, сметана 0.70, яйця 2.60. Тенденція на масло і яйця знижкова, на решту удержана.

ЗБІЖЕ.

За 100 кг. льоко ст. над. парітас 200 км. Ціни ринк.	золотих від	до
Пшениця двірська	34·75	35·25
Пшениця збірна	32·25	32·75
Жито одноціле	16·75	17·—
Жито збірне	16·	16·25
Ячмінь двір. одноцілий	13·75	14·25
Ячмінь на мливо	11·75	12·—
Овес галицький	13·75	14·25
Овес замоклий	10·25	10·75
Кукурудза краєва	15·50	16·00
Бараболя промисл.	2·50	3·—
Фасоля біла	17·—	20·—
Фасоля колірова	14·—	15·—
Фасоля краса (з мішк.)	17·—	18·—
Горох пів-Вікторія	22·—	24·—
Горох полевий	14·—	16·—
Бобик	9·50	10·00
Вика чорна	9·00	9·50
Вика сіра	8·50	8·—
Сіно солодке прасов.	6·50	7·50
Солома прасована	4·50	5·—
Гречка	16·00	16·50
Льон	38·—	40·—
Лубін синій	8·50	8·75
Ріпак озимий	40·—	42·—
Висівки житні	6·25	6·40
Висівки пшеничні	6·50	6·75
Пшоно	31·—	33·—
Просо краєве	19·—	20·—
Макухи льняні	17·—	18·—
Конюшина черв. за	75·—	80·—
Мак синій	180·—	190·—
Мак сивий	160·—	170·—

100 кг. льоко Львів	від	до
Пшениця двірська	36·25	39·75
Пшениця збірна	33·25	33·75
Жито одноціле	18·—	18·50
Жито збірне	16·25	16·50
Ячмінь на мливо	13·25	13·75
Овес збірний	11·50	12·00
Мука пшен. люксусова	63·00	63·50
Мука пшен. 65 проц.	46·—	47·—
Мука житня тип урял.	33·50	34·00
Висівки житні	6.25	6·75
Висівки пшеничні	8·00	8·50
Крупи ячмінні грубші	24·—	26·—
Пшоно ч. 1	38·—	40·—
Пенцак ч. 10	28·—	30·—
Сіно солодке кр. пр.	7·50	8·50

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ПОДЯКА.

Горем прибиті по втраті нашої Найдорожчої Незабутої Матері бл. п. Сидонії з Тотів Мійської, складаємо щиру подяку Всім, які віддали останню прислугу Покійній, а для нас знайшли гарячі слова потіхи.

В першу чергу дякуємо Всечеснішим Отцям, а саме: о. совітникові Височанському за провід, о. совітникові Петрушевичеві, о. сов. Матковському, о. совітникові Хировському і о. Лішинському за участь у похоронах.

Хв. Тов. „Союз Українок" у Стрию, за гарний вінок, яким попрощало Свого найстаршого члена. Відтак дякуємо з глибини серця Вп. д-р Левицькому за невтомне, довголітне лікування нашої Матері, як також Вп. д-р Каровцеві, директорові лічниці в Стрию, який все радо опішив, щоб нести полекшу Покійній.

Вкінці дякуємо щиро нашій Рідні, Приятелям, а також нашим Дорогим Сусідам, Вп. Панству Охримовичам, за поміч та відраду в цих тяжких хвилинах.

Ольга, Роман, Марія Сілецька, діти; Осип Сілецький, зять.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видав Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло". Львів, Ринок 10.